

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, (Közletelek) 1161-ut 27. szám.
Levelekre csak beküldött postabélyeg ellenében válaszolunk.

Közlemények az orsz. magy. gazdasági egyesület köréből.

Figyelmeztetés.

Felhívjuk újból t. tagjaink figyelmét arra, hogy a «Közletelek» lapot egyesületünk tagjai ingyen kapják; s kik tagjaink közül meg nem kapnak, kérjük azt reklamálni, mert igen sok példány jön vissza, a czimszalagon ama megjegyzéssel, hogy a czimzett ismeretlen; ugyanis a lap kiadóhivatala azon czim alatt küldi szét a lapot, a mely egyesületünknel be van jelentve; kérjük tehát t. tagjainkat, hogy esetleges lakásváltozásukat mindenkor bejelenteni sziveskedjenek.

Meghívó.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek végrehajtó-bizottsága 1891. évi október hó 21-ikén délelőtt 10 órakor Budapesten a Köztelken ülést tart.

Tárgyai:

1. Jelentés a mult nagygyűlésen hozott határozatok végrehajtásáról.
2. A mezőgazdasági érdekképviselő mikénti szervezésének megvitatása, egyezsersmind a gazdasági egyesületek működésének az érdekképviselővel összhangzatba hozása.
3. A vidéki kiállítások számának korlátozása iránt teendő intézkedések.
4. Jelentés a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté” megalakulásáról.

Gr. Desseffy Aurél,
a végrehajtó-bizottság elnöke.

Meghívó.

Az orsz. magyar gazdasági egyesület baromfitenyésztési szakosztálya e hó 24-én d. u. 6 órakor a Köztelken választmányi ülést tart.

Tolnay Lajos,
elnök.

Meghívó az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmányának október hó 22-én d. u. 4 órakor a Köztelken tartandó folyótagos ülésére. Tárgyak sorozatát lásd lapunk 6 ik számában, 9-ik ponttól folytatolag.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya f. é. okt. hó 19-én gr. Lesseffy Aurél elnöke alatt ülést tartott, melyen a tárgysorozat első 8 pontját letárgyalta. Az idő előrehaladottsága és a tárgysorozat nagy terjedelme miatt a választmány elhatározta ülését csütörtökre, azaz f. hó 22-én d. u. 4 órakor, folytatni. Az összes ülés teljes jegyzőkönyvi kivonata lapunk szombati számában jelenik meg. Itt közöljük az ezen választmányi ülésen felvett új tagok névsorát:

a) Alapítók: gróf Apponyi Sándor fb. 200 frt, Erdélyi gazdasági egyesület 200 frt, gróf Eszterházy Ernő fb. 200 frt, Lederer Ignác nagybérlet 210 frt.

Steinfeld Mihály fb. 250 frt, gróf Széchényi Bertalan fb. 200 frt, gróf Széchényi Emil fb. 200 frt
b) Előadók: Antal Ferenc segédtsz, Antal László orsz. gazd. egyesületi hivatalnok, Apt Ödön fb., Asványi Lajos intéző, Balás Iván fb., Balázs Izidor műgyegetemi tanársegéd, Baruch Samu bérlet, Beniczky Béla fb., Berger Zsigmond nagybérlet, Birnbaum Ernő gazda, Tittó Zoltán tisztartó, Blaske László fb., Blau Izidor bérlet, Bukovinszky Arthur vasuti tisztviselő, Csukássy István gazdatiszt, Czako József fb., Dercsényi Bertalan magánhivatalnok, Deseő Dezső gazdatiszt, Deutsch József T. vállalkozó, Dömötör Béla gazdasági ellenőr, Dratsay Gyula nyugdíj-gazdatiszt, Fáy István földbirt., Fáy Zoltán földbirt., Frank Zsigmond bérlet, Freisberger József számtartó, Gémesi Károly gt., budai Goldberger Gusztáv bérlet, Horvath László fb., Gramling Jákó urad. pénztárnok, Günsberger Soma fb., Gyürky Gábor nyug. kincstári ispán, Haldek Ignác magkereskedő, Halzinger János gt., Holényi Ferenc uradalmi tiszt, Ivánkovic Imre urad. kasznár, Jaross Móríc fb., Kiss Lajos gtiszt, Koka Kálmán urad. intéző, Kollár Kálmán fb., Kopasz János urad. segédtsz, Körössy József urad. számvevő, Kubinyi Aladár fb. s kir. ügyész, Mamusch Mátyas lelkész, Márkus Gyula gt., Mesterházy Gyula fb., Mészáros János fb., Mészáros Sándor fb., Milsky Sándor fb., Mokry István fb., Nagy Antal gt., Nérey Kálmán fb., ifj. Párik Alajos orsz. gazd. egy. segédtitkár, Pap Simon fb., báró Podmaniczky Móríc fb., Poroszkay Béla fb., Reztsek Ferenc gt., Rósa József fb., Rotter Béla gt., Ruthény Béla fb., Somogyi Emil fb., Spitzer Jakab bérlet, Steingassner József urad. ispán, Szabó Géza gt., Szent-Iványi Árpád orsz. képviselő, Székér Mihály gt., Sztányi Béla f., Szojka Emil urad. ispán, Törley Antal fb., Vajda Andor fb., Vajda Ferdinánd fb., Vertán Zoltán fb., Vojnich Imre fb., Vojnic Sándor fb., Wittman János orsz. képviselő.

A földművelési tárca költségvetése 1892-re.

(Vége.)

Selyemtenyésztés czöljaira a folyó évben megállapított kiadás 1,845,000 tehát 100,000 frttal több, mint tavaly volt; bevételnek selyemfonál és selyemgubó eladásból 1,830,000 frt van előirányozva. — Ezenkívül az átmeneti kiadások között 50,000 forint irányoztatott elő a gubó helyes kezelésére alkalmas épületek létesítésére. Felette érdekes az a kimutatás, a melyet az indokolás csatol az 1879-től termelt selyemgubóhoz. — Míg 1879-ben az állam összesen 2809 frtot fizetett ki beváltott gubóért az egyes termelőknek, addig az 1890-ik évben a kifizetett összeg 1.016,205 frt 86 krt tesz ki, esik átlag egy termelőre vagyis családra 15 frt 27 kr. A selyemtenyésztés támogatásában tehát kormányunk mindenestre oly termelési ágat karolt fel, mely leginkább a munkás családok, cselédek, tehát oly osztály helyzetén van hivatva segíteni, mely arra leginkább szorul. A selyemgubó-termelés évről-évre nyer kiterjedésben, minek érdemét a földművelési minisztériumtól elvitatni nem lehet.

Állattenyésztés és tejjgazdaság. Az állattenyésztés és tejjgazdaság emelésére 187,000 frt kiadás és 51,475 frt bevétel van előirányozva, az összes e czimen eszközölt kiadás tehát 135,525 frt. — Biz' ez nem sok, ha különösen tekintetbe vesszük azt, hogy a lótenyésztés termelésére több mint fél millió forintot fordítanak évenként. — A szarvasmarha-tenyésztés közvetlen és közvetett emelésére kiosztandó bikákra és az állattenyésztési alapnak segélyezésére 70,000 frtot irányoznak elő. E rovat alatt vannak felsorolva a tordai, az obádi bikanevelőtelep, a sárvári tejjgazdasági iskola, tejszövetkezetek, havasi gazdasági minta-telepek létesítésére felvett összeg,

továbbá a juhtenyésztés fejlesztésére felvett 5000 frt, a sertésenyésztés emelésére felvett 3000 frt és a kis állatok tenyésztésének előmozdítására felvett 3000 frt. — Valamivel emelkedett a kolozsi és tordai bikanevelő-telepek kiadása. — A miniszter ugyane rovat keretében, csak dicsérhetőleg gondolt az oly nagy fontossággal bíró konyhakerti magvak nagyban való természetesítésére, midőn a tordai bikanevelő-telep kertjét, mely a konyhakerti magvak nagyban való termelésére szükséges feltételekkel rendelkezik, 580 frt dotációban részesíti. A kolozsi telepen a tejhulladékok sertésekkel értékesítik, hasonló berendezést létesítenek a sárvári tejjgazdasági iskolával kapcsolatban is.

A baromfitenyésztés sem kerülte ki a miniszter figyelmét, mit a 2000 frtnyi több előirányzat tanusít, mely összeg tekintve a rendelkezésre álló összeget, elég magas. A debreczeni, rimaszombati, adai, szerb-nagy-szt.-miklósi és a szt.-imrei földműves-iskolákban 1—1 törzs emdeni lud, 1—1 törzs Peking kacsa és 2—2 törzs Plimouth-Rocks, Loughshan és világos Brahma tyúk állított fel. A kezdet kezdete, de kellő gondozás s a tenyésztet-kiterjesztése mellett idővel mégis szamba vehető anyagot szolgáltathatnak a baromfi tenyésztés országszerte való előmozdítására. Az előirányzati többlet azonban korántsem mind a tenyésztetek fentartására, hanem nagyrészt az idevágó irodalom támogatására van szánva. A tejjgazdasági kiállítások rendezésére előirányzott összeg is 400 frttal emelkedett.

A kincstári birtokokra 294.552 frt kiadás, tehát 3,178 frttal több; 451,437 frt bevétel, tehát 24,245 frttal több az előirányzat. A mérleg tehát 21,067 frttal kedvezőbb a mult évinél, a mi egyrészt a kedvezőbb bérleti viszonyoknak tudható be.

Emelkedett a kincstári birtokok peres ügyének kezelésével járó perköltségek mérlege 9500 frttal, de e költségtöbblettel, ideiglenes kiadás levén, mely a befolyó perköltségekkel amugy is megtérül, ez idő szerint nem foglalkozunk.

A földtani intézetnél egy új osztály-geológusi állás rendszeresített, ezenkívül 3000 frt szerepel az átmeneti költségek közt, mindez osztály jövő évi kiadása, mely összeg az 1891. évi költségvetésben először szereplő agronom-geológiai osztály berendezésére fordítatik, az intézmény még csecsemő korát éri, s ép azért nagyon reászorul még a dédelgetésre, szükségét már rég érezzük a mezőgazdasági kultúra minden ágában.

A földművelési miniszter jövő évi költségvetésének fénypontját az országos vízipépítési és talajjavítási hivatal előirányzata kepezi.

Itt egy teljesen kifejtett, minden oldalról megvilágított programmal állunk szemben. «Beállt immár annak ideje és szükségessége, — mondja az átmeneti kiadások indoklásában a miniszter — hogy összes folyóinkra nézve a rendszeres egyöntetű tervek elkészíttessenek és azok végrehajtása mielőbb megindíttassék. Az indoklás révén örvendetes tudomással rendelkezünk, hogy a Tiszára nézve e tervek már rendezve vannak s ugy a vízipépítési tanács, mind a tisztavölgyi érdekeltség osztatlan elismeré-ével találkoztak. A Dunára nézve a tervek e tel folyamán készülnek el, a három Körös egységes terve már rég

